

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
на тему: «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства
(на прикладі ТОВ «УКРРІД»)»

Виконавець:
студентка факультету економіки на
управління підприємництвом
Мартинюк Альона Володимирівна _____

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Гейко Людмила Михайлівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Одним з основних завдань сучасного розвитку економіки України є створення умов ефективного і динамічного функціонування. Стратегічне управління виступає як процес розробки цілей організації для успішної діяльності. Організації та керівництво, які мають стратегічне мислення, дивляться вперед і визначають напрямок, в якому вони бажають рухатися, щоб добре розвиватися в майбутньому та мати уявлення про перешкоди, які необхідно вирішувати.

У теорії «стратегічне управління» поняття «стратегія» є основним, так як завдяки стратегічному баченню відбувається об'єднання цілей підприємства. Тобто поєднуються можливості з існуючого потенціалу підприємства та умов функціонування на ринку завдяки аналізу зовнішнього середовища. В даному випадку стратегічне планування виступатиме як управлінським інструментом для прогнозу поставлених цілей та шляхів їх реалізації в умовах постійних змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах. Постійна трансформація середовища знижує рівень адаптації підприємства. Наслідками таких явищ є нестабільність функціонування та розвиток малого і середнього бізнесу на зовнішніх ринках. Застосування стратегічного планування на вітчизняних підприємствах як правило не є цілісним, тобто існує відсутність системності при розробці сукупних показників стратегічного розвитку підприємства, ефективність оцінки, контроль, реалізація стратегій та зворотній зв'язок.

В сучасних умовах світової нестабільності та фінансових криз, які поширюються на розвиток національних ринків, необхідно приділити особливу увагу зовнішньоекономічній діяльності та стратегічному розвитку. Стратегічне планування формується під впливом внутрішніх та зовнішніх чинників, і має бути спрямоване на постійний розвиток та вміти швидко реагувати на виникнення нових змін.

Сучасне ринкове середовище в межах нашої країни, а також поза її межами характеризується значною невизначеністю для малого та середнього бізнесу, що спричиняє формуванню достатньо жорстоких умов виживання для вітчизняних виробників. Зміна попиту, зростання кількості суб'єктів на ринку, поява великої кількості ризиків зумовлюють стрімкий темп дій учасників ринкових відносин. В таких умовах головною проблемою підприємства є здатність пристосуватись до змін, що відбулися у зовнішньому середовищі, тобто розвиватись у відповідності з цими змінами. Стабільний розвиток підприємства та досягнення головної мети своєї діяльності можливе тільки за умов врахування змін у навколишньому середовищі та швидкої адаптації.

Теоретичні та методологічні аспекти формування стратегій розвитку підприємств були досліджені у таких зарубіжних та вітчизняних вчених: Т.В.Калінеску, Ю.А. Романовська, Ф. Котлер, Жан-Жак Ламбен, В.В. Матвеев, Л.І. Скрібичька, І. Г. Сокиринська, С.М. Подреза, І. Б. Дегтярьова, А. П. Наливайко, І. Чопик, Л. Г. Дудченко, А. Н. Краснова., М. Портер, А. Томпсон, А.Дж.Стрикленд

та інші. У своїх роботах вони відображають вирішення формування стратегічного розвитку підприємств у змінному зовнішньому та внутрішньому середовищах.

Мета дослідження – дослідити теоретичні, методологічні, та практичні аспекти стратегічного розвитку та запропонувати ТОВ «УКРРІД» заходи стратегічного розвитку підприємства для забезпечення довгострокової діяльності та ефективного функціонування на ринку, подальшого розвитку, стійкості, а також використання стратегічних можливостей та укріплення конкурентних позицій на ринку.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність поняття «стратегічний розвиток» підприємства та необхідність в його плануванні;
- дослідити види стратегій підприємства;
- обґрунтувати фактори для вибору стратегій розвитку підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності підприємства ТОВ «УКРРІД»;
- оцінити платоспроможність та рентабельність підприємства;
- дослідити зовнішнє середовище підприємства;
- визначити пріоритетні напрями розвитку підприємства;
- запропонувати стратегію розвитку для підприємства ТОВ «УКРРІД»;
- здійснити економічне обґрунтування проекту щодо стратегічного розвитку ТОВ «УКРРІД»;
- розрахувати прогностичні значення показників діяльності ТОВ «УКРРІД» після запровадження стратегічних заходів.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти стратегічного розвитку підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування стратегії розвитку ТОВ «УКРРІД».

Методами дослідження є комплекс методів: графічні (аналіз у вигляді графічних зображень); маркетингові методи (SWOT – аналіз та PEST – аналіз для виявлення сильних і слабких сторін ТОВ «УКРРІД» та вплив економічних, політичних, соціальних аспектів на діяльність підприємства); табличний (при аналізі фінансової діяльності підприємства та ділової активності); розрахунково-аналітичний – для виявлення проблем та розробці перспектив розвитку підприємства; метод експертних оцінок, для визначення основних характеристик зовнішнього середовища та взаємодії з ним).

Інформаційною базою дослідження є роботи українських та зарубіжних вчених, оприлюднені у матеріалах наукових та періодичних видань, література, статистичні данні Державної служби України, головне управління статистики в Одеській області, електронні ресурси, фінансова звітність ТОВ «УКРРІД».

Практичне значення полягає в рекомендації щодо формування, економічного обґрунтування та впровадження стратегії розвитку ТОВ «УКРРІД» з отриманих результатів дослідження.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань).

Загальний обсяг роботи становить 81 сторінок. Основний зміст викладено на 76 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 5 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: «Перспективи господарської діяльності підприємств у галузі дикорослих рослин» (фаховий науковий збірник «Науковий вісник ОНЕУ» №8(260) 2018р.).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти стратегічного розвитку підприємства»* розглянуто сутність стратегічного розвитку підприємства, види стратегій, фактори, які обумовлюють вибір відповідної стратегії розвитку підприємства.

У другому розділі *«Стратегічний аналіз діяльності ТОВ «УКРРІД»»* проаналізовано фінансовий стан підприємства, досліджено зовнішнє та внутрішнє середовища підприємства.

У третьому розділі *«Економічне обґрунтування стратегії розвитку ТОВ «УКРРІД»»* запропоновано пріоритетні напрями розвитку підприємства, надано економічне обґрунтування плану заходів стратегічного розвитку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Визначено стратегію розвитку як розробку основних і довгострокових цілей і завдань підприємства, затвердження послідовності дій та розподіл і перерозподіл ресурсів, які є необхідними для досягнення поставленої мети. Тобто це детальний всебічний комплексний план, призначений для того, щоб забезпечити здійснення місії організації і досягнення її цілей.

2. Розглянуто, види стратегії розвитку підприємства та аспекти стратегічного розвитку підприємства, що мають логічну послідовність, складаються з послідовних етапів. Практична реалізація сформованого за алгоритмом стратегії розвитку надасть можливість підприємству реалізувати нижче запропоновану стратегію розвитку для освоєння вітчизняного ринку та зміцнити свої позиції в майбутньому.

3. Розглянуто фактори для вибору стратегії розвитку підприємства та важливість дослідження макрооточення підприємства, яке включає у себе економічний, правовий, політичний, соціальний та технологічний аналіз.

4. Визначено, що ТОВ «УКРРІД» – компанія, яка займається збиранням, обробкою та транспортуванням снопів з українського очерету за кордон. Товариство провадить господарську діяльність у спеціальних вільних економічних зонах на території України, сприяє залученню іноземних інвестицій, відповідно до визначеної мети підприємство також провадить інші види діяльності, які не суперечать законодавству України.

5. Проведений аналіз діяльності ТОВ «УКРРІД» та оцінка фінансового стану підприємства показали, що діяльність має позитивну динаміку, прибуток у 2017 році становить 119,4 тис. грн., що майже вдвічі більше ніж у 2016 році.

Показники рентабельності та платоспроможності відповідають нормативним значенням. Рентабельність активів становить 6,18%; рентабельність продажу 2,79 %. Показники ліквідності мають позитивну тенденцію до змін. Це свідчить про фінансову стійкість та високий рівень ефективності ТОВ «УКРРІД». Спостерігається можливість підприємству прирівняти показники швидкої та абсолютної ліквідності до нормативних значень.

6. Проведено SWOT-аналіз ТОВ «УКРРІД». Виявлені слабкі та сильні сторони діяльності підприємства, а також існуючі можливості та загрози. Основними сильними сторонами підприємства є низькі витрати на обробку сировини та наявність своєї техніки, слабкими сторонами є велика кількість відходів від очерету.

7. Досліджено вплив зовнішнього середовища на діяльність ТОВ «УКРРІД» за допомогою PEST-аналізу. Основними можливостям є доступність інвестицій та кредитів та розвиток інформаційних технологій. Загрозами – високі темпи інфляції та занепад країни.

8. Обрано пріоритетні напрями розвитку підприємства. Розроблені напрями стратегічного розвитку двох видів продукції та лідерських позицій на ринку. А також стратегія мінімізації витрат виробництва.

9. Розраховано чистий дохід, фінансовий результат та чистий прибуток для виготовлення нового виду продукції – брикетів. Рентабельність впровадження склала 40,06%, що характеризує доцільність виготовлення біопалива.

10. Виконані розрахунки показників економічної ефективності запровадження проекту виробництва брикетів для ТОВ «УКРРІД» показали, що термін окупності становитиме близько 11 місяців, чиста приведена вартість – 142001,88 грн., індекс прибутковості – 1,87 та внутрішня норма прибутковості – 87%. Отже, виробництво брикетів слід вважати доцільним для впровадження.

11. За допомогою побудови лінії тренду розраховано прогноз отримання прибутку підприємства від основної діяльності. Інтервальний прогноз на базі трендових моделей показав, що з достовірністю 95% прибуток підприємства в березні 2019 року становитиме від 11709,69 грн. до 12880,70 грн., а з достовірністю 99% в межах 11462,38 – 13128,01 грн.

12. Визначено можливі ризики при реалізації стратегічного розвитку для товариства «УКРРІД». Проведено аналіз сценарій розвитку подій, який дозволяє визначити економічну ефективність запланованих обсягів виробництва.

АНОТАЦІЯ

Мартинюк А.В., «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства (на прикладі ТОВ «УКРРІД»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «економіка, планування та управління бізнесом», Одеський національний економічний університет – м. Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування стратегії розвитку підприємства та види стратегій.

Проведено аналіз фінансової діяльності ТОВ «УКРРІД», досліджено його внутрішнє та зовнішнє середовище. Запропонована стратегія розвитку ТОВ «УКРРІД».

Проведено економічне обґрунтування ефективності запропонованого заходу щодо стратегічного розвитку підприємства. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

Ключові слова: стратегія, розвиток, стратегія розвитку, підприємство, SWOT-аналіз, економічна діяльність, ефективність.

ANNOTATION

A. Martyniuk, «Economic justification of the enterprise development strategy (on the example of LLC UKRRID)».

Thesis for master degree in specialty «Enterprise Economy» under the master's program «Economy, Planning and Business Management», Odessa National Economic University – Odessa, 2018

The work deals with theoretical aspects of formation of the development strategy is carried out and types of strategies.

Financial activity of the LLC «UKRRID» is analyzed, its internal environment and its external environment are investigated. The development strategy of the LLC «UKRRID» is offered.

The economic efficiency of the development strategy of the LLC «UKRRID» was reviewed. The possible risks were analyzed and measures to minimize them were proposed.

Keywords: strategy, development, development strategy, enterprise, SWOT-analysis, economic activity, efficiency.